

התכלת

תכלת ולבן - מצווה אחת או שתיים?

הרב צבי הבר

במדבר טו

(לד) ויאמר יקוק אל משה לאמר: (לח) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: (לט) והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יקוק ועשייתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: (מ) למען תזכרו ועשייתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם:

משנה מנחות ג, ז

שבעה קני מנורה מעכבין זה את זה. שבעה נרותיה מעכבין זה את זה. שתי פרשיות שבמזוזה מעכבות זו את זו ואפילו כתב אחד מעכבן. ארבע פרשיות שבתפילין מעכבות זו את זו, ואפילו כתב אחד מעכבן. ארבע ציציות מעכבות זו את זו שארבעתן מצוה אחת ר' ישמעאל אומר ארבעתן ארבע מצות.

משנה מנחות ד, א

התכלת אינה מעכבת את הלבן והלבן אינו מעכב את התכלת. תפלה של יד אינה מעכבת של ראש ושל ראש אינה מעכבת של יד. הסולת והשמן אינם מעכבין את היין ולא היין מעכבן. המתנות שעל מזבח החיצון אינן מעכבות זו את זו:

מנחות מג, ב

תניא היה רבי מאיר אומר: גדול עונשו של לבן יותר מעונשו של תכלת משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שאמר לשני עבדיו לאחד אמר הבא לי חותם של טיט ולאחד אמר הבא לי חותם של זהב ופשעו שניהם ולא הביאו איזה מהן עונשו מרובה הוי אומר זה שאמר לו הבא לי חותם של טיט ולא הביא.